

Виховна година за темою «Безпечний Інтернет та соціальні мережі»

Мета: розширити й поглибити знання про безпечний Інтернет та соціальні мережі, сприяти обізнаності учнів про небезпеки, які існують в Інтернеті та соціальних мережах і про шляхи їх подолання, мотивувати поширювати цю інформацію у своєму середовищі.

Форма проведення: практичне заняття з елементами тренінгу.

Обладнання: ватмани (2), маркери, стікери, малюнок 1,2, аркуші А-4 (2), розважальні журнали, ножиці (10), інтерактивна дошка, доступ до мережі Інтернет.

План

1. Прогрес інформаційно-комунікативних технологій.
2. «Нікнейми» в Інтернет-спілкуванні.
3. Сутність соціальних мереж.
4. Роздуми про зміст віртуального світу.
5. Огляд Інтернет-сторінки «Онляндія: безпечна веб-країна».
6. Правила користування соціальними мережами.
7. Підведення підсумків.

*Учись добру в мережі,
Шукай знання й новини,
А сайти злі, що брешуть,
Обходить ми повинні.
Василенко Катерина*

1. Прогрес інформаційно-комунікативних технологій

Інформаційне повідомлення. Доброго дня! Сьогодні ми з вами поговоримо про Інтернет та соціальні мережі, про їх переваги та існуючі небезпеки. Чи можете ви сказати, що таке Інтернет? *Відповіді дітей.* А що таке соціальні мережі? *Відповіді дітей, допомога педагога.* Сьогодні майже кожен комп'ютер підключений до мережі Інтернет. Шоста частина світу користується мережею, а через 2 роки, за прогнозами аналітиків, це робитиме кожен третій житель планети. У давні часи, щоб отримати якусь інформацію про країну, життєвий статус про її народ та інше, люди використовували листи. А листи відправляли човном, пароплавом. «Доставка» інформації тривала місяць – півроку. Потім стільки ж люди чекали відповіді. З появою літаків на відправку листа і відповіді чекали вже не 2 місяці, а 2 тижні. З появою Інтернету лист відправляється і відповідь отримується через кілька секунд.

У наш час сучасна молодь вільно володіє можливостями Інтернету та мобільними телефонами, а школярі, можливо, не розуміють, як без цього жив світ 20 років тому. Сьогодні Інтернетом користується 710029070 людей.

У всьому світі діти та підлітки є найбільшими користувачами інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ). Вони широко користуються мобільними телефонами, включаючи пересилки MMS і SMS, шукають інформацію на Інтернет-сторінках, спілкуються «онлайн» в соціальних мережах, створюють свої блоги, спілкуються в чатах, обмінюються музикою

та фільмами, обговорюють проблеми на форумах, використовують веб-камеру, скуре та грають в онлайнві ігри.

Ніколи раніше не було так легко, швидко та зручно знайти людей будь-якого віку, соціального статусу, статі, національності, рівня досвіду й дискутувати з ними на які завгодно теми, що є цікавим для певних груп.

2. «Нікнейм» в інтернет-спілкуванні

Питання. Чи знайоме вам слово «Нік»? **Відповіді.** «Нік» – це вигадане ім'я, прізвисько, яке вживають користувачі Інтернет-форумів, не називаючи своє справжнє ім'я.

Вправа «Квітка»

Перед початком вправи педагог малює квітку без пелюстків на аркуші ватману або дошці (Див. мал. 1)

Малюнок 1.

Малюнок 2.

Педагог роздає кожному учню стікери та дає завдання учасникам вигадати собі прозвисько («нікнейми»), якими вони користуються при спілкуванні в Інтернет-просторі або хотіли б використовувати, та написати їх на стікерах. Кожний учень виходить з квіткою, називає нікнейм, своє реальне ім'я і наклеює стікер з нікнеймом на квітку, так щоб стікер став пелюстком квітки. Аркуш з квіткою розміщується на стіні. Якщо квітка намальована на дошці, то вона залишається для наступної вправи (Див. мал. 2).

Запитання для обговорення.

1. Навіщо потрібен Нік?
2. Що може приховувати Нік?
3. Чи є переваги у використанні Ніку? Які? Чи не йдуть вони врозріз з моральними нормами суспільства?

3. Сутність соціальних мереж

Вправа «Хто більше?»

Педагог пропонує учасникам об'єднатися у дві групи та за 1 хвилину написати якомога більше назв соціальних мереж. Кожна команда по черзі зачитує по назві, якщо ця назва є в обох групах назви закреслюють. Перемагає та група, у якій залишиться більше не закреслених назв.

Запитання для обговорення.

1. Навіщо створюються соціальні мережі?
2. Скільки часу в день вони забирають?
3. Назвіть альтернативи сидінню у мережі?

Вправа «Колаж»

Учасників об'єднують у дві (три) групи та пропонують зробити колаж за темою, пов'язаною з соціальними мережами. Наприклад: «Соціальні мережі – «ЗА» і «ПРОТИ», «Соціальна мережа сьогодні». Учні презентують свої колажі на ватманах.

4. Роздуми про зміст віртуального світу

Повідомлення від НеВіДоМої

Сьогодні, сторінка Вконтакті, Facebook чи іншої соціальної мережі сприймається чимось на кшталт свого другого Я. Але тільки на відміну від життя, цю віртуальну особистість можна редагувати за мить, чим штучно підвищити свою самовпевненість: покращити світліну в фотошопі, написати драматичні цитати «Страдая, я развлекаюсь», зробити декілька альбомів «Моя любовь», створити статус «всі навколо вівці», послати всім кому треба і не треба «привет!))))))как дела?:))))», намалювати графіті із купою сердечків та цьомиків, підняти свій рейтинг до 100000 і написати я «VIP-чік» або «Мажорчик с района» і відчувати себе найкрутішим з усіх. Останнім писком моди стали відеозвернення по типу «Вы все ничтожества, а я такая популярная, что даже не пробуйте добавляться ко мне в друзья». Адже, як правило, більшість із тих «VIP-чіків» і «Мажорчиків із району», коли виходять з мережі, виявляються, так би мовити, «сірими мишками», яких ніхто не любить і не помічає, а їхня сторінка на сайті виявляється своєрідним «самозахистом» перед високою загальною конкуренцією, яку диктує суспільство. Такі люди неприємні. Цілком зрозуміло, що сказати в очі образливе слово, збрехати і т.д., особливо тому, кого ти психологічно сприймаєш як кращого за себе - набагато важче, ніж це написати в електронному вигляді і натиснути кнопку «вийти». Отож, давайте бути вихованими і людяними! Будемо собою, без використання масок і штучно створеної популярності!

Обговорення листа. Чи розділяєте ви думку Невідомої? З чим не погоджуєтесь? Над чим раніше не замислювалися?

5. Огляд Інтернет-сторінки «Онляндія: безпечна веб-країна»

Огляд Інтернет-сторінки «Онляндія: безпечна веб-країна» (<http://www.onlandia.org.ua>)

За ініціативою Європейської комісії, 9 лютого в Україні оголошено День безпечного Інтернету, ініціатором якого є Коаліція за безпеку в Інтернеті. МОН є партнером коаліції та активно підтримує соціальну ініціативу компанії «Майкрософт Україна» - програму «Онляндія: безпека дітей в Інтернеті», що діє в Україні вже 2 роки.

Інформаційне повідомлення. Небезпеки, що існують в соціальних мережах. Надмірне перебування дітей за комп'ютером може призвести: до ізоляції сором'язливих дітей, відволікання від інших видів діяльності, таких

як виконання домашньої роботи, заняття спортом, сон, спілкування з іншими дітьми, поширення нецензурної лексики.

В соціальних мережах швидко розвивається злочинне спілкування. Агресивно налаштовані особи у своїй діяльності розповсюджують віруси, торгівлю людьми та дітьми через онлайн, розповсюджують фільми, що пропагандують насильство та жорстокість, порнографію, зокрема, дитячу, залякування та приниження. Намагаються залучити неповнолітніх дітей до наркотичних засобів, суїциду, втягнути в міжнародну та релігійну ворожнечі, расизм, фашизм, молодіжну агресивну течію, ігрову залежність з негативним змістом.

6. Правила користування соціальними мережами

Існують певні правила користування соціальними мережами:

1. НЕ ПОВІДОМЛЯЙ ПРО СЕБЕ І БАТЬКІВ ПРИВАТНУ ІНФОРМАЦІЮ (домашню адресу, номер домашнього телефону, робочу адресу батьків, їхній номер телефону, назву й адресу школи), НЕ ВИСИЛАЙ НЕЗНАЙОМИМ ЛЮДЯМ ФОТО.

2. НЕ ВІР ВСЬОМУ, ЩО КАЖУТЬ ПРО СЕБЕ ВІРТУАЛЬНІ ЗНАЙОМІ. Дівчинка познайомилась в соціальній мережі з своїм однолітком, хлопчиком, якого звали Войтек. Вони почали спілкуватися в мережі. Аня пише: «Привіт, я Аня, мені 13 років, я шукаю друзів».

Хлопчик їй відповідає: «Привіт, Аня, я Войтек, мені також 13 років і я хочу зустрітися з тобою». А на справді, цей Войтек дорослий чоловік, який обманює дівчинку, переслідуючи інші цілі, і не тільки її. Дуже часто, спілкуючись в мережі уявляєш собі одну людину, а насправді вона зовсім інша.

3. НЕ ПОГОДЖУЙСЯ НА ЗУСТРІЧ З ВИПАДКОВИМ ЗНАЙОМИМ. АБО РОБИ ЦЕ В ЛЮДЯНИХ МІСЦЯХ І ЗА УЧАСТЮ БАТЬКІВ.

4. ОБМЕЖУЙ СВІЙ ЧАС ПЕРЕБУВАННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ.

5. БАТЬКИ МАЮТЬ ЗНАТИ, ЧИМ ТИ ЗАЙМАЄШСЯ, КОЛИ СИДИШ БІЛЯ КОМП'ЮТЕРУ!

6. НЕ ОБРАЖАЙ ІНШИХ, НЕ ЛАЙСЯ, БУДЬ ЧЕМНИМ.

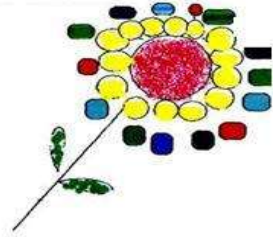
7. ТРИМАЙ ПАРОЛЬ КОМП'ЮТЕРА У ТАЄМНИЦІ.

8. ЯКЩО ОПИНЯЄШСЯ В СКЛАДНІЙ СИТУАЦІЇ ПОГОВОРИ З БАТЬКАМИ.

Вправа «Хто надіслав тобі листа?»

Для цієї вправи педагог використовує «Квітку» з попередньої вправи. Педагог видає учням стікери і просить кожного написати позитивне побажання або просто хороші слова на стікері. А потім наклеїти їх поряд з будь-яким зі стікерів з нікнеймами на аркуші з квіткою. Кожен учень має наклеїти побажання до чужого нікнейму так, щоб власники нікнеймів не бачили хто надає їм побажання. Учасники отримують побажання до свого нікнейму і намагаються вгадати, хто надіслав їм це «повідомлення» (дивіться Малюнок 3). У 99% учасники не можуть вгадати відправника повідомлення. Педагог робить висновок, що так само відбувається і зі спілкуванням в Інтернет просторі. Дуже складно перевірити, хто саме пише тобі листи,

спілкується з тобою. Якщо учасники групи добре знайомі між собою, вони можуть вгадувати відправника за почерком. У такому випадку вчитель робить висновок, що в Інтернет просторі не існує почерків, тому ти ніколи не знаєш хто знаходиться по той бік комп'ютера або мобільного телефону.

Малюнок 3.

Завдання. Розробіть з батьками правила користування Інтернетом та соціальними мережами. Особливо домовтеся з ними про обмеження часу перебування в соціальних мережах.

7. Підведення підсумків